

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 30. januára 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny – Smernica 2003/96/ES – Článok 7 ods. 2 a 3 – Pojem ‚plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely‘ – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca zníženú sadzbu spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci pravidelnej prepravy cestujúcich, a nie v rámci príležitostnej prepravy cestujúcich – Zásada rovnosti zaobchádzania“

Vo veci C-513/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Commissione tributaria provinciale di Palermo (provinčná daňová komisia Palermo, Taliansko) z 13. júla 2018 a doručený Súdnemu dvoru 3. augusta 2018, ktorý súvisí s konaním:

Autoservizi Giordano società cooperativa

proti

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli – Ufficio di Palermo,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory A. Arabadžiev, sudcovia P. G. Xuereb (spravodajca), T. von Danwitz, C. Vajda a A. Kumin,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. Santoro, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: A. Armenia a F. Tomat, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. septembra 2019,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 ods. 2 a 3 smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, 2003, s. 51; Mim. vyd. 09/001, s. 405).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Autoservizi Giordano società cooperativa a Agenzia delle Dogane e dei Monopoli – Ufficio di Palermo (riaditeľstvo pre clá a monopoly – úrad v Palerme, Taliansko, ďalej len „riaditeľstvo pre clá a monopoly“), ktorý sa týka odmietnutia priznať spoločnosti Autoservizi Giordano zníženú sadzbu spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely, pokiaľ ide o tretí štvrtrok roku 2017.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 2 až 7, 9, 11, 12 a 24 smernice 2003/96 stanovujú:
 - „(2) neexistencia ustanovení spoločenstva, ktoré by ukladali minimálne sadzby zdanenia na elektrinu a energetické výrobky iné, ako sú minerálne oleje, môže negatívne ovplyvniť náležité fungovanie vnútorného trhu;
 - (3) náležité fungovanie vnútorného trhu a dosiahnutie cieľov ostatných politík spoločenstva si vyžaduje stanovenie minimálnych úrovni zdaňovania na úrovni spoločenstva pre väčšinu energetických výrobkov, vrátane elektriny, zemného plynu a uhlia;
 - (4) značné rozdiely vo vnútroštátnych úrovniach energetickej dane uplatňovanej členskými štátmi by sa mohli ukázať ako škodlivé pre náležité fungovanie vnútorného trhu;
 - (5) stanovenie primeraných minimálnych úrovni zdaňovania môže umožniť zníženie rozdielov vo vnútroštátnych úrovniach zdaňovania;
 - (6) v súlade s článkom 6 zmluvy [o ES] požiadavky ochrany životného prostredia sa musia integrovať do vymedzenia a vykonávania ostatných politík spoločenstva;
 - (7) spoločenstvo ako zmluvná strana Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatickej zmene ratifikovalo Kjótsky protokol; zdaňovanie energetických výrobkov, prípadne elektriny, je jedným z nástrojov, ktoré sú k dispozícii na dosahovanie cieľov Kjótskeho protokolu;
 - ...
 - (9) členským štátom by sa mala poskytnúť pružnosť potrebná na vymedzenie a vykonávanie politík prispôbených ich vnútroštátnym podmienkam;
 - ...
 - (11) daňové opatrenia učené v súvislosti s vykonávaním tohto právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny sú záležitosťou, o ktorej rozhodujú jednotlivé členské štáty; v tomto ohľade sa členské štáty môžu rozhodnúť nezvýšiť celkové daňové zaťaženie, ak usúdia, že vykonávanie takejto zásady daňovej neutrality by mohlo prispieť k reštrukturalizácii a modernizácii ich daňových sústav podporením správania vedúceho k vyššej ochrane životného prostredia a k zvýšenému využitiu práce;

(12) ceny energie sú kľúčovým prvkom politik spoločnosti v oblasti energie, dopravy a životného prostredia;

...

(24) členským štátom by sa malo dovoliť uplatňovať určité iné oslobodenia od daní alebo daňové úľavy tam, kde to nebude poškodzovať náležité fungovanie vnútorného trhu a nebude to mať za následok deformácie hospodárskej súťaže“.

4 Článok 4 smernice 2003/96 stanovuje:

„1. Úrovně zdaňování, které členské státy uplatňují na energetické výroby a elektrinu vymeňované v článku 2 nemöžu byt nižšie ako minimálne úrovně zdaňování predpísané touto smernicou.

2. Na účely tejto smernice je ‚úroveň zdaňování‘ celková záťaž uložená ohľadom všetkých nepriamych daní (okrem DPH) vypočítavaná priamo alebo nepriamo z množstva energetických výrobkov a elektriny v čase uvoľnenia na spotrebu.“

5 Podľa článku 7 tejto smernice:

„1. Úrovně zdaňování uplatňované na motorové palivá od 1. januára 2004 a od 1. januára 2010 sú stanovené v tabuľke A prílohy I.

Najneskôr 1. januára 2012 Rada rozhodne jednomyselne, po porade s Európskym parlamentom na základe správy a návrhu Komisie o minimálnych úrovniach zdaňování uplatniteľných na plynový olej na ďalšie obdobie začínajúce 1. januára 2013.

2. Členské státy môžu rozlišovať medzi komerčným a nekomerčným používaním plynového oleja používaného ako pohonná hmota za podmienky, že sa dodržia minimálne úrovně spoločnosti a sadzba pre plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely nebude nižšia ako vnútroštátna úroveň zdaňování platná 1. januára 2003, napriek akýmkoľvek odchýlkam pre toto používanie stanoveným v tejto smernici.

3. ‚Plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely‘ je pohonná hmota používaná na tieto účely:

a) prepravu tovarov za úplatu alebo pre vlastnú potrebu motorovými vozidlami alebo prívesovými súpravami určenými výlučne na prepravu tovarov po ceste a s prípustnou celkovou hmotnosťou najmenej 7,5 tony;

b) pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich motorovým vozidlom kategórie M2 alebo M3, ako sú určené v smernici Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa technického oprávnenia motorových vozidiel a ich prívesov [(Ú. v. ES L 42, 1970, s. 1; Mim. vyd. 13/001, s. 44)].

4. Napriek odseku 2, členské státy, ktoré zavádzajú systém poplatkov za používanie ciest pre motorové vozidlá alebo prívesové súpravy určené výlučne na prepravu tovarov po ceste, môžu uplatňovať zníženú sadzbu na plynový olej používaný takýmito vozidlami, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň zdaňování platná 1. januára 2003, pokiaľ celkové daňové zaťaženie zostáva vo všeobecnosti rovnaké, za podmienky, že sa dodržiavajú minimálne úrovně spoločnosti a vnútroštátna úroveň zdaňování platná 1. januára 2003 pre plynový olej používaný ako pohonná hmota je prinajmenšom dvojnásobná oproti minimálnej úrovni zdaňování uplatňovanej 1. januára 2004.“

Talianske právo

- 6 Článok 6 decreto legislativo n. 26 – Attuazione della direttiva 2003/96/CE che ristruttura il quadro comunitario per la tassazione dei prodotti energetici e dell'elettricità (legislatívny dekrét č. 26 o vykonaní smernice 2003/96) z 2. februára 2007 (riadna príloha GURI č. 68 z 22. marca 2007, s. 5) stanovuje sadzbu spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako palivo.
- 7 Článok 24b decreto legislativo n. 504 – Testo unico delle disposizioni legislative concernenti le imposte sulla produzione e sui consumi e relative sanzioni penali e amministrative (legislatívny dekrét č. 504 stanovujúci konsolidované znenie legislatívnych ustanovení týkajúcich sa výrobných a spotrebných daní a príslušných trestných a správnych sankcií) z 26. októbra 1995 (riadna príloha GURI č. 279 z 29. novembra 1995, s. 5, ďalej len „legislatívny dekrét č. 504/1995“), zavedený decreto-legge n. 193 – Disposizioni urgenti in materia fiscale e per il finanziamento di esigenze indifferibili (zákonný dekrét č. 193 o naliehavých ustanoveniach v daňovej oblasti a o financovaní okamžitých potrieb) z 22. októbra 2016, ktorý bol v upravenom znení zmenený zákonom č. 225 z 1. decembra 2016 (riadna príloha GURI č. 282 z 2. decembra 2016), nazvaný „Plynový olej na komerčné použitie“, stanovuje:

„1. Plynový olej používaný ako palivo na komerčné účely podlieha spotrebnej dani pri uplatnení sadzby stanovenej pre dané použitie v bode 4a tabuľky A, ktorá je prílohou k tomuto kodifikovanému zneniu.

2. ‚Plynový olej používaný ako palivo na komerčné účely‘ znamená plynový olej používaný vo vozidlách s výnimkou vozidiel kategórie euro 2 alebo nižšej, užívaných ich vlastníkom alebo na základe iného právneho titulu, ktorý zaručuje ich výhradnú dostupnosť, a to na tieto účely:

a) preprava tovaru vo vozidlách s celkovou prípustnou hmotnosťou aspoň 7,5 tony, ktorú vykonávajú...

b) preprava osôb, ktorú vykonávajú:

1. verejné orgány a miestne verejné podniky, ktoré vykonávajú prepravnú činnosť podľa [decreto legislativo n. 422 – Conferimento alle regioni ed agli enti locali di funzioni e compiti in materia di trasporto pubblico locale, a norma dell'articolo 4, comma 4, della legge 15 marzo 1997, n. 59 (legislatívny dekrét č. 422 o prenesení funkcií a úloh v oblasti miestnej verejnej dopravy na regióny a miestne orgány na základe článku 4 ods. 4 zákona č. 59 z 15. marca 1997) z 19. novembra 1997 (GURI č. 287 z 10. decembra 1997, s. 4)] a príslušných regionálnych vykonávacích zákonov;
2. podniky poskytujúce služby autodopravy na medziregionálnej úrovni v príslušnosti štátnych orgánov podľa [decreto legislativo n. 285 – Riordino dei servizi automobilistici interregionali di competenza statale (legislatívny dekrét č. 285 o reorganizácii automobilových služieb v pôsobnosti štátu) z 21. novembra 2005 (riadna príloha GURI č. 6 z 9. januára 2006, s. 12)];
3. podniky poskytujúce služby autodopravy v príslušnosti regionálnych a miestnych orgánov podľa legislatívneho dekrétu č. 422 z 19. novembra 1997;
4. podniky poskytujúce služby pravidelnej autodopravy v rámci Spoločenstva podľa [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006 (Ú. v. EÚ L 300, 2009, s. 88)].

3. Za plynový olej používaný ako palivo na komerčné účely sa tiež považuje plynový olej využívaný na osobnú dopravu prevádzkovanú verejnými orgánmi alebo podnikmi poskytujúcimi lanovú dopravu ako verejnú službu.

4. Výška kompenzácie daňového zaťaženia vyplývajúceho zo zvýšenia spotrebnej dane z plynového oleja používaného na komerčné účely sa stanovuje ako rozdiel medzi sadzbou spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako palivo podľa prílohy I a sadzbou uvedenou v odseku 1 tohto

článku. Subjekty podľa odsekov 2 a 3 podávajú na účely uvedenej kompenzácie osobitné vyhlásenie na príslušný úrad riaditeľstva pre clá a monopoly, a to do jedného mesiaca nasledujúceho po uplynutí každého kalendárneho štvrtroka, v ktorom došlo k spotrebe plynového oleja použitého na komerčné účely.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 Autoservizi Giordano vykonáva činnosť prepravy cestujúcich prostredníctvom služieb prenájmu autobusov s vodičom.
- 9 Táto spoločnosť požiadala riaditeľstvo pre clá a monopoly o priznanie zníženej sadzby spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako palivo na komerčné účely, stanovenej v článku 24b legislatívneho dekrétu č. 504/1995, pokiaľ ide o tretí štvrtrok roku 2017.
- 10 Riaditeľstvo pre clá a monopoly túto žiadosť zamietlo z dôvodu, že taká činnosť prepravy cestujúcich prostredníctvom služieb prenájmu autobusov s vodičom, akú vykonáva Autoservizi Giordano, nepatrí do žiadnej z kategórií činností prepravy, na ktoré sa podľa článku 24b legislatívneho dekrétu č. 504/1995 uplatňuje znížená sadzba spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako palivo na komerčné účely.
- 11 Autoservizi Giordano napadla toto zamietnutie pred Commissione tributaria provinciale di Palermo (provinčná daňová komisia Palermo, Taliansko).
- 12 Na podporu svojej žaloby Autoservizi Giordano tvrdí, že nárok na zníženú sadzbu spotrebnej dane vyplýva z priameho uplatnenia článku 7 smernice 2003/96 a že v dôsledku toho je obmedzenie uvedené v článku 24b legislatívneho dekrétu č. 504/1995 svojvoľné a nezákonné.
- 13 V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že článok 7 smernice 2003/96 ponecháva každému členskému štátu voľnú úvahu, pokiaľ ide o možnosť rozlišovať medzi komerčným a nekomerčným používaním plynového oleja. Uvádza však, že tento článok zrejme nepriznáva členským štátom rovnakú mieru voľnej úvahy, keď sa rozhodnú stanoviť zníženú sadzbu spotrebnej dane pre kategóriu plynových olejov používaných ako pohonná hmota na komerčné účely, keďže táto kategória musí byť v súlade s definíciou pojmu „plynový olej používaný na komerčné účely“ uvedenou v tomto článku.
- 14 Navyše podľa vnútroštátneho súdu článok 24b legislatívneho dekrétu č. 504/1995 tým, že priznáva zníženú sadzbu spotrebnej dane na plynový olej používaný ako palivo iba na určité činnosti, a nie na iné, ako činnosť prenájmu autobusov s vodičom v odvetví súkromnej prepravy osôb, obmedzuje pôsobnosť článku 7 ods. 3 písm. b) smernice 2003/96, ktorý odkazuje na „pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich“.
- 15 Napokon sa vnútroštátny súd pýta, či sa na článok 7 smernice 2003/96 môžu priamo odvolávať súkromné osoby voči talianskym orgánom na účely priznania zníženej sadzby spotrebnej dane a vrátenia neoprávnene zaplatenej spotrebnej dane. Zdôrazňuje, že v takom prípade by bolo zložité považovať talianske právo za zlučiteľné s týmto ustanovením.
- 16 V tejto súvislosti vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby určil, či voľná úvaha priznaná členským štátom článkom 7 ods. 2 smernice 2003/96 znamená, že odsek 3 toho istého článku, ktorý do pojmu „plynový olej používaný na komerčné účely“ zahŕňa plynový olej používaný na „príležitostnú prepravu cestujúcich“, nie je dostatočne jasný, presný a bezpodmienečný.

17 Za týchto podmienok Commissione tributaria provinciale di Palermo (provinčná daňová komisia Palermo) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 7 smernice [2003/96] vykladať v tom zmysle, že do jeho rozsahu pôsobnosti patria všetky podniky a subjekty, verejné alebo súkromné, ktoré pôsobia v odvetví osobnej autobusovej dopravy vrátane oblasti prenájmu autobusov s vodičom, pričom uvedené ustanovenie bráni vnútroštátnej právnej úprave prijatej na účely vykonania tejto smernice, a to v časti, kde medzi subjekty používajúce plynový olej na komerčné účely nezahŕňa aj prevádzkovateľov prenájmu autobusov s vodičom?
2. Má voľná úvaha priznaná členským štátom... v článku 7 ods. 2 smernice 2003/96, [podľa ktorej] členské štáty môžu rozlišovať medzi komerčným a nekomerčným používaním plynového oleja používaného ako pohonná hmota za podmienky, že sa dodržia minimálne úrovne spoločenstva a sadzba pre plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely nebude nižšia ako vnútroštátna úroveň zdaňovania platná 1. januára 2003, za následok, že [článok 7 ods. 3 písm. b)], podľa ktorého plynový olej používaný na komerčné účely zahŕňa plynový olej používaný na ‚príležitostnú prepravu cestujúcich‘, nemá okamžitý účinok a nie je bezpodmienečné?
3. Je článok 7 smernice [2003/96] z hľadiska jeho obsahu jednak dostatočne presný a jednak natoľko bezpodmienečný, aby sa ho mohli priamo dovolávať jednotlivci voči orgánom dotknutého členského štátu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 18 Na úvod treba uviesť, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobkyňa vo veci samej je súkromný, a nie verejnoprávny podnik. Preto bez ohľadu na formuláciu prvej otázky treba v rámci prejednávanej veci jednak určiť, či sa má článok 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96 vykladať v tom zmysle, že do jeho pôsobnosti patrí súkromná spoločnosť vykonávajúca činnosť prepravy cestujúcich prostredníctvom služieb prenájmu autobusov s vodičom, a jednak, či toto ustanovenie bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zníženú sadzbu spotrebnej dane pre plynový olej používaný ako palivo na komerčné účely v rámci pravidelnej prepravy cestujúcich bez toho, aby takúto sadzbu stanovovala v prípade príležitostnej prepravy cestujúcich.
- 19 Pokiaľ ide o prvú časť prvej otázky, treba uviesť, že článok 7 ods. 2 tejto smernice stanovuje, že členské štáty môžu, pokiaľ ide o úroveň zdaňovania, rozlišovať medzi komerčným a nekomerčným používaním plynového oleja používaného ako pohonná hmota za podmienky, že sa dodržia minimálne úrovne spoločenstva pre zdaňovanie a sadzba pre plynový olej používaný na komerčné účely nebude nižšia ako určitá vnútroštátna úroveň zdaňovania. Pokiaľ ide o článok 7 ods. 3 uvedenej smernice, tento článok spresňuje, čo treba rozumieť pod pojmom „plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely“, a v písmene b) sa týka najmä plynového oleja používaného ako pohonná hmota na pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich motorovým vozidlom kategórie M2 alebo M3 v zmysle smernice 70/156.
- 20 Ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 21 svojich návrhov, z článku 7 ods. 3 smernice 2003/96 vyplýva, že pojem „plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely“ normotvorca Únie nedefinoval s odkazom na verejnú alebo súkromnú povahu subjektov používajúcich plynový olej, ale na účely, na ktoré je plynový olej používaný, a síce na prepravu tovarov a cestujúcich určitými motorovými vozidlami.

- 21 V dôsledku toho sa toto ustanovenie má vykladať v tom zmysle, že do jeho pôsobnosti patrí súkromný podnik vykonávajúci činnosť prepravy cestujúcich prostredníctvom služieb prenájmu autobusov s vodičom pod podmienkou, že vozidlá prenášané týmto podnikom patria do kategórie M2 alebo M3 v zmysle smernice 70/156.
- 22 Pokiaľ ide o druhú časť prvej otázky, na úvod treba pripomenúť, že pri určení rozsahu ustanovenia práva Únie je potrebné súčasne zohľadniť jeho znenie, systematiku a jeho ciele (rozsudok z 19. apríla 2018, CMR, C-645/16, EU:C:2018:262, bod 22 a citovaná judikatúra).
- 23 Pokiaľ ide o znenie článku 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96, treba uviesť, že odsek 2 tohto článku umožňuje členským štátom, aby za určitých podmienok stanovili rozdiel medzi plynovým olejom používaným ako pohonná hmota na komerčné účely a plynovým olejom používaným ako pohonná hmota na nekomerčné účely, a že odsek 3 písm. b) uvedeného článku spresňuje, že pojem „plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely“ zahŕňa plynový olej používaný ako pohonná hmota na „pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich“.
- 24 Treba zdôrazniť, že pojmy „pravideln[á]“ a „príležitostn[á]“, ktoré sa nachádzajú vo výraze „pravideln[á] alebo príležitostn[á] preprav[a] cestujúcich“ uvedenom v článku 7 ods. 3 písm. b) smernice 2003/96, sú spojené spojkou „alebo“. V tomto ohľade je pravda, že spojka „alebo“ môže mať z lingvistického hľadiska alternatívny alebo kumulatívny význam [pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. júla 2005, Komisia/Francúzsko, C-304/02, EU:C:2005:444, bod 83, ako aj zo 14. mája 2019, M a i. (Odňatie postavenia utečenca), C-391/16, C-77/17 a C-78/17, EU:C:2019:403, bod 102].
- 25 Vzhľadom na to, ako to v podstate tvrdí talianska vláda, ak by normotvorca Únie zamýšľal, aby sa znížená sadzba spotrebnej dane na plynový olej používaný na komerčné účely uplatňovala na akúkoľvek činnosť prepravy cestujúcich bez rozdielu medzi pravidelnou a príležitostnou prepravou, použil by v článku 7 ods. 3 písm. b) smernice 2003/96 výraz „preprava cestujúcich“. Použitie výrazu „pravidelná alebo príležitostná preprava cestujúcich“ teda naznačuje, že pravidelná preprava cestujúcich a príležitostná preprava cestujúcich, ktoré sú spojené spojkou „alebo“, nemusia byť nevyhnutne kumulatívne zdaňované zníženou sadzbou spotrebnej dane, ale alternatívne aj môžu byť.
- 26 Pokiaľ ide o systematiku smernice 2003/96, z odôvodnenia 3 a článku 4 tejto smernice vyplýva, že touto smernicou sa nevykonala úplná harmonizácia sadzieb spotrebných daní z energetických výrobkov a elektriny, ale že sa obmedzuje na stanovenie harmonizovaných minimálnych úrovní zdanenia. Ako to navyše uviedol generálny advokát v bodoch 30 a 31 svojich návrhov, okrem článku 7 ods. 2 uvedenej smernice priznávajú články 5, 14 až 17 a 19 tejto smernice členským štátom možnosť zaviesť odlišné úrovne zdaňovania, oslobodenia od daní alebo znížené sadzby spotrebnej dane. Tieto ustanovenia svedčia o tom, že normotvorca Únie ponechal členským štátom určitú mieru voľnej úvahy v oblasti spotrebných daní.
- 27 Systematika smernice 2003/96 teda svedčí v prospech výkladu článku 7 ods. 3 písm. b) tejto smernice v tom zmysle, že uplatnenie zníženej sadzby spotrebnej dane nemusí nevyhnutne zahŕňať pravidelnú a príležitostnú prepravu cestujúcich, ale môže sa obmedzovať aj len na jednu z týchto foriem prepravy cestujúcich.
- 28 Pokiaľ ide o ciele sledované smernicou 2003/96, treba po prvé uviesť, že z odôvodnení 9 a 11 tejto smernice vyplýva, že táto smernica ponecháva členským štátom určitý priestor na vymedzenie a vykonávanie politik prispôbených ich vnútroštátnym podmienkam a že režimy, ktoré sú pri vykonávaní uvedenej smernice zavedené, patria do právomoci jednotlivých členských štátov (rozsudok z 18. januára 2017, IRCCS – Fondazione Santa Lucia, C-189/15, EU:C:2017:17, bod 50).

- 29 Ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 41 svojich návrhov, priznanie možnosti členským štátom stanoviť zníženú sadzbu spotrebnej dane z plynového oleja používaného na pravidelnú prepravu cestujúcich, ale nie z plynového oleja používaného na príležitostnú prepravu cestujúcich, im umožňuje vykonávať politiky prispôbené ich vnútroštátnym podmienkam, predovšetkým v oblasti dopravy a dostupnosti území.
- 30 Po druhej smernica 2003/96 tým, že stanovuje harmonizovaný daňový režim pre energetické výrobky a elektrinu, má za cieľ, ako to vyplýva z jej odôvodnení 2 až 5 a 24, podporovať riadne fungovanie vnútorného trhu v odvetví energetiky tým, že sa vylúči najmä narušenie hospodárskej súťaže (rozsudok zo 7. marca 2018, *Cristal Union*, C-31/17, EU:C:2018:168, bod 29, a citovaná judikatúra). Osobitne z odôvodnenia 3 uvedenej smernice vyplýva, že práve na účely zabezpečenia tohto riadneho fungovania vnútorného trhu stanovuje táto smernica minimálne úrovne spoločenstva pre zdaňovanie.
- 31 Pokiaľ sú dodržané minimálne úrovne spoločenstva pre zdaňovanie, tento cieľ nebráni výkladu článku 7 ods. 3 písm. b) smernice 2003/96 v tom zmysle, že členské štáty môžu obmedziť uplatnenie zníženej sadzby spotrebnej dane len na pravidelnú prepravu cestujúcich.
- 32 Po tretie cieľom smernice 2003/96 je tiež, ako to vyplýva z jej odôvodnení 6, 7, 11 a 12, podporiť ciele environmentálnej politiky (rozsudok zo 7. marca 2018, *Cristal Union*, C-31/17, EU:C:2018:168, bod 34 a citovaná judikatúra).
- 33 Ako to zdôraznila talianska vláda, tieto ciele svedčia v prospech výkladu článku 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96 v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny zákonodarca stanovil zníženú sadzbu spotrebnej dane na plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci pravidelnej prepravy cestujúcich bez toho, aby stanovil takúto sadzbu pre príležitostnú prepravu cestujúcich. Keďže totiž znížená sadzba spotrebnej dane na plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely znižuje náklady spojené so spotrebou plynového oleja, zníženie počtu príjemcov takejto výhody môže podnietiť obmedzenie takejto spotreby v prípade spôsobov prepravy cestujúcich, na ktoré sa nevzťahuje, čím prispieva k cieľom environmentálnej politiky podporovaným touto smernicou.
- 34 V dôsledku toho, pokiaľ ide o druhú časť prvej otázky, je potrebné sa domnievať, že vzhľadom tak na znenie článku 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96, ako aj na systematiku a ciele uvedenej smernice sa má toto ustanovenie vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zníženú sadzbu spotrebnej dane na plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci činnosti pravidelnej prepravy cestujúcich bez toho, aby stanovovala takúto sadzbu pre plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci činnosti príležitostnej prepravy cestujúcich.
- 35 Ako to však v podstate pripomenula Komisia vo svojich písomných pripomienkach, členské štáty musia pri výkone právomoci, ktorou disponujú na vykonávanie článku 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96, dodržiavať všeobecné právne zásady, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Únie, medzi ktoré patrí najmä zásada rovnosti zaobchádzania (pozri analogicky rozsudky z 2. júna 2016, *Polihim-SS*, C-355/14, EU:C:2016:403, bod 59, ako aj z 9. novembra 2017, *AZ*, C-499/16, EU:C:2017:846, body 29 a 30).
- 36 Súlad vnútroštátnej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, s právom Únie je teda podmienený dodržaním zásady rovnosti zaobchádzania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Súdnym dvorom však môže poskytnúť všetky užitočné informácie na vyriešenie sporu, ktorý mu bol predložený (pozri analogicky rozsudok z 21. novembra 2018, *Fontana*, C-648/16, EU:C:2018:932, body 37 a 38).

- 37 Podľa ustálenej judikatúry zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, pokiaľ takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok z 3. decembra 2019, Česká republika/Parlament a Rada, C-482/17, EU:C:2019:1035, bod 164, ako aj citovaná judikatúra).
- 38 Táto zásada bráni tomu, aby sa s podobnými tovarmi alebo poskytnutými službami, ktoré si navzájom konkurujú, zaobchádzalo z pohľadu spotrebnej dane rozdielne (pozri analogicky rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 47, ako aj citovanú judikatúru).
- 39 S cieľom určiť, či sú tovary alebo poskytnutia služieb podobné, je potrebné v zásade vychádzať z pohľadu vnímania priemerného spotrebiteľa. Tovary alebo poskytnutia služieb sú podobné, ak majú analogické vlastnosti a zodpovedajú tým istým potrebám spotrebiteľa, a to v závislosti od kritéria porovnateľnosti pri používaní, a ak existujúce rozdiely podstatným spôsobom neovplyvňujú rozhodnutie priemerného spotrebiteľa uprednostniť jeden alebo druhý z uvedených tovarov alebo poskytnutí služieb (rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 48, ako aj citovaná judikatúra).
- 40 V tomto prípade sa službami pravidelnej prepravy cestujúcich podľa definície zabezpečuje preprava cestujúcich v stanovených intervaloch a na stanovenej trase, pričom cestujúcich možno vyzdvihnúť a vyložiť na vopred určených zastávkach, zatiaľ čo službami príležitostnej prepravy cestujúcich sa uspokojujú chvíľkové potreby. Navyše subjekty, ktoré poskytujú služby pravidelnej prepravy cestujúcich, sú vo všeobecnosti poverené úlohami vo verejnom záujme.
- 41 Keďže sa teda zdá, že služby pravidelnej prepravy a služby príležitostnej prepravy cestujúcich neuspokojujú tie isté potreby, nezdá sa, že by vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, porušovala zásadu rovnosti zaobchádzania, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 42 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96 sa má vykladať v tom zmysle, že jednak do jeho pôsobnosti spadá súkromný podnik vykonávajúci činnosť prepravy cestujúcich prostredníctvom služieb prenájmu autobusov s vodičom pod podmienkou, že vozidlá prenajímané týmto podnikom patria do kategórie M2 alebo M3 v zmysle smernice 70/156, a jednak, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zníženú sadzbu spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci pravidelnej prepravy cestujúcich bez toho, aby takúto sadzbu stanovovala v prípade plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci príležitostnej prepravy cestujúcich, a to pod podmienkou, že takáto právna úprava rešpektuje zásadu rovnosti zaobchádzania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O druhej a tretej otázke

- 43 Svojou druhou a treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa jednotlivец môže priamo odvolávať na článok 7 ods. 2 a 3 smernice 2003/96 voči talianskym orgánom.
- 44 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku netreba odpovedať na tieto dve otázky.

O trovách

- 45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 7 ods. 2 a 3 smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny sa má vykladať v tom zmysle, že jednak do jeho pôsobnosti spadá súkromný podnik vykonávajúci činnosť prepravy cestujúcich prostredníctvom služieb prenájmu autobusov s vodičom pod podmienkou, že vozidlá prenajímané týmto podnikom patria do kategórie M2 alebo M3 v zmysle smernice Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa technického oprávnenia motorových vozidiel a ich prívesov, a jednak, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje zníženú sadzbu spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci pravidelnej prepravy cestujúcich bez toho, aby takúto sadzbu stanovovala v prípade plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely v rámci príležitostnej prepravy cestujúcich, a to pod podmienkou, že takáto právna úprava rešpektuje zásadu rovnosti zaobchádzania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy